

KESKKONNAAMET

Osaühing MetsPuu
metspuu@gmail.com

19.06.2023 nr DM-121629-10

Lasila III liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUS

Lähtudes Osaühing MetsPuu 19.10.2022 esitatud Lasila III liivakarjääri keskkonnaloa taotlusest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lg 2 p 2 lg 4, § 9 lg 1, § 11 lg-d 2 ja 8 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu1“ § 1 lg 1 ja § 3 lg 4, otsustab Keskkonnaamet:

1.1. Jätta algatamata Lasila III liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2. Kavandatava tegevuse erisused või keskkonnameetmed, millega arvestada taotletava tegevusloa taotluse menetlemisel:

1.2.1. Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C ning toimub kaevandamistegevus, on keskkonnaloa omanikul kohustus kasta karjääris kaevise transportimisel kasutatavaid karjäärisiseseid teid ning mobiilset töötlemissõlme (nt purustus- ja sorteerimissõlme) ajal, mil toimub kivimi purustamine killustikuks, et vältida tahkete osakeste (PM) levikut välisõhus.

1.2.2. Lasila III liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaa (lääne ja edela) piirile, Väädi (katastritunnus 78701:001:0730) ja Rähni (katastritunnus 78701:001:0103) kinnistutega külgnevale alale, tuleb rajada müratõkkevall kõrgusega 3 m.

1.2.3. Mobiilne töötlemissõlm (nt purustus- ja sorteerimissõlm) ei tohi töötamise ajal, mäeeraldisel ega selle teenindusmaal, paikneda Väädi (katastritunnus 78701:001:0730) ja Rähni (katastritunnus 78701:001:0103) kinnistutel asuvatele hoonetele lähemal kui 300 m.

1.2.4. Keskkonnaloaga lubatud tegevused (nt maavara väljavedu, purustamine jms) on mäeeraldisel ja selle teenindusmaal lubatud esmaspäevast reedeni ajavahemikus 7.00-19.00. Nädalavahetustel ja riiklikel pühadel on karjääris teostatavad tegevused keelatud.

Keskkonnaamet teavitab KMH algatamata jätmise otsusest 14 päeva jooksul väljaandes Ametlikud Teadaanded ning eraldi kirja teel puudutatud isikuid ja teisi menetlusosalisi (KeHJS § 12 lg 1¹).

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1. Osaiühing MetsPuu (registrikood 11236792, aadress Ruudi, Taaravainu küla, Rakvere vald, Lääne-Viru maakond) esitas 26.09.2022 Keskkonnaametile Lasila III liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnanaloo taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 26.09.2022 dokumendina nr DM-121629-1, nõuetekohane taotlus 19.10.2022 dokumendina nr DM-121629-3).

2.2. Keskkonnaamet võttis 07.11.2022 kirjaga nr DM-121629-5 taotluse menetlusse.

2.3. Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 6 lg 2 p 2, § 6¹ lg 3, § 7 p 2, § 9 lg 1, § 11 lg-d 2 ja 4, Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lg 1 ja § 3 lg 4 ja § 15 p 8. KMH vajalikkuse üle otsustades lähtutakse KMH eelhindangust ja asjaomase asutuse seisukohast (KeHJS § 6 lg 2 p 2, § 11 lg 2³). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJS § 6 lg 2 p 2, § 11 lg 4).

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 61 lg 3). Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded on kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ (KeHJS § 61 lg 5).

Keskkonnaamet on eelhindangu andmisel kasutanud järgmisi materjale:

1. Lasila III liivakarjääri keskkonnanaloo taotlust (edaspidi **taotluse seletuskiri**; registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 19.10.2022 dokumendina nr DM-121629-3).
2. Riigihalduse ministri poolt 27.02.2019 käskkirjaga nr 1.1-4/30 kehtestatud „Lääne-Viru maakonnaplaneering 2030+“ (edaspidi **maakonnaplaneering**).
3. Tapa Vallavolikogu 29.09.2022. otsusega nr 48 kehtestatud „Tapa valla üldplaneering“ (edaspidi **üldplaneering**).
4. Maa-ameti Geoportaali kaardirakendust.

3.1. Kavandatav tegevus

3.1.1. Tegevuse iseloom ja maht

Taotletav Lasila III liivakarjääri mäeeraldis ja mäeeraldise teenindusmaa asuvad Lääne-Viru maakonnas Tapa vallas Piisupi külas eraomandis oleval kinnistul Väädimetsa (katastritunnus

78701:001:0010). Mäeeraldis ja mäeeraldis teenindusmaa pindala on 11,73 ha. Kaevandatud maavara kasutamise otstarve on üld- ja teedeehitus. Keskmiseks tootmismahuks aastas on taotlemise hetkel planeeritud 12 tuh m³. Kaevandatud maa korrastatakse metsamaaks.

Taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa hõlmavad täielikult Lasila kruusamaardla (registrikaart nr 0071) ehitusliiva aktiivse tarbevaru 17 plokki. Seisuga 15.09.2022 on ehitusliiva aktiivse tarbevaru kogus 120 tuh m³, millest kaevandatav kogus on 116 tuh m³.

Karjääri avamisel tuleb esmalt karjääri alalt raadata mets, juurida kändud ja teisaldada kattekiht mäeeraldis serva. Katend (kokku 66 tuh m³) koosneb mullast ja saviliivast. Katend kooritakse järk-järgult buldooseri või ekskavaatoriga ning ladustatakse puistangutesse. Kasvukiht (muld) vallitatakse muust katendist eraldi kuni 3 m kõrgustesse aunadesse. Säilitamiseks mulla (maht 57 tuh m³) bioloogilist aktiivsust, ei tohi aunasid tihendada. Katendi koorimine ja vallitamine toimub kuival aastaajal loodusliku niiskuse juures. Katend (muld ja saviliiv) kasutatakse kogu mahus karjäärialal hilisemal bioloogilisel korrastamisel.

Maavara kaevandatakse ekskavaatori või rataslaaduriga. Ekskavaatoriga kaevandamisel seisab ekskavaator astangu peal ning rataslaaduriga kaevandamisel paikneb laadur astangu all, mõlemal juhul ammutatakse kaevist alt üles. Kaevandamise tehnoloogiline skeem on taotluse kohaselt järgmine: pöördkopp-ekskavaator laadib kaeve-eest loodusliku materjali kalluritele või töötlemiseks mobiilsesse purustus- ja töötlemissõlme. Töötlemissõlme läbinud materjali veab puistangutesse (ladudesse) frontaallaadur, mis vajadusel laadib sealt ka kallureid. Materjali väljaveoteena saab kasutada Uudeküla–Lasila 17137 maanteed, mida mööda saab põhja suunas Lasila–Saksi 17146 maanteele ning lõuna suunas Saksi–Porkuni 17135 ja Järva-Jaani–Tamsalu–Kullenga 15128 maanteele. Enne kaevandamistöödega alustamist koostatakse kaevandamisprojekt, milles määratakse täpsem kaevandamise tehnoloogia ja mäetööde ajaline ning ruumiline areng.

3.1.2. Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Üldplaneeringu (kehtestatud 29.09.2022 otsusega nr 48) järgi kattub taotletav Lasila III liivakarjäär rohevõrgustiku tugialaga. Üldplaneeringu kohaselt on kaevandamine rohelise võrgustike aladel võimalik, kui rakendatakse vajalikke leevendusmeetmeid selleks, et oleks tagatud rohelise võrgustiku toimimine.

Maakonnaplaneeringu seletuskirja kohaselt ei ole rohelise võrgustiku alad takistuseks kaevandamislubade taotlemisel ja väljaandmisel õigusaktides sätestatud korras ja tingimustel. Samas on rõhutatud, et karjääride rajamine maavarade kaevandamiseks planeeritud rohelise võrgustiku koridoride alale on üldjuhul ebasoovitav. Siiski tuuakse välja, et uue karjääri avamine on aktsepteeritav kui tagatakse rohelise võrgustiku toimimine, nt leitakse mõju kompenseerimiseks uus koridor või varude ammendumisejärgsel korrastamisel tagatakse ja parendatakse rohelise võrgustiku toimimine.

3.1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Taotletav Lasila III liivakarjääri mäeeraldis paikneb Pandivere kõrgustiku põhjanõlval laiulval fluviomõhnastikul. Mõhnastik koosneb madalatest kuplilaadsetest küngastest, millede materjaliks on kuni kahe meetri paksuse kihina hästiümmardunud peenveeriseid sisaldav peen, kohati ka jäme karbonaatse koostisega kruus ja kruusakas jämedateraline liiv.

Kattekihi paksus on vahemikus 0,4-1,2 m, mis koosneb kasvukihist ja paiguti ka saviliivast. Kasuliku kihi lamamiks on kollakaspruun või ka hall liivsavimoreen, mille pealispinna kõrgus on väga muutlik.

Mäeeraldisel maapinna kõrgused jäävad abs vahemikku 114–122 meetrit. Uuringutöö käigus rajatud 12 kaevandist mitte üheski ei fikseeritud põhjavee taset.

Karjääride rajamisega ja nende töötamise jooksul looduslik mitmekesisus paratamatul vaesestub. Looduslik mitmekesisus, taimestik ja loomastik saab hakata taastuma peale karjääri korrastamist. Maavara kaevandamisel muutub maastiku olukord mäeeraldisel piires täielikult. Kaevandamisest mõjutatud maa tuleb korrastada projekti alusel (maapõueseaduse (edaspidi **MaaPS**) § 81 lg 1). Korrastamisprojekt koostatakse lähtudes loa andja poolt esitatud korrastamistingimustest (MaaPS § 81 lg 2). Korrastamisega tuleb alustada tehnoloogiliselt esimesel võimalusel ning see tuleb lõpuni viia enne maavara kaevandamise keskkonnavalda kehtivuse lõppu (MaaPS § 80 lg 1).

3.1.4. Tegevuse energiakasutus

Seletuskirja kohaselt planeeritakse juurdepääsu karjäärile mööda Uudeküla–Lasila 17137 maanteed, mida mööda saab põhja suunas Lasila–Saksi 17146 maanteele ning lõuna suunas Saksi–Porkuni 17135 ja Järva-Jaani–Tamsalu–Kullenga 15128 maanteele.

Peamised energiatarbijad karjääri avamise järgselt on karjääris töötavad seadmed ja masinad.

3.1.5. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Müra

Välisõhus leviva müraga seonduvat reguleerib atmosfääriõhu kaitse seaduse § 55 kuni § 66. Keskkonnavalda omaja on kohustatud kinni pidama nii atmosfääriõhu kaitse seadusest, keskkonnaministri 16.12.2016 määrusest nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ (edaspidi **määrus nr 71**) kui ka sotsiaalministri 04.03.2002 määrusest nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid“.

Mürataseme normeerimisel lähtutakse ajavahemikust (päeva- ja ööaeg on vastavalt 07.00-23.00 ja 23.00-07.00), müraallikast, müra iseloomust ja välismüra puhul hoonestatud või hoonestamata ala kategooriast. Määruse nr 71 aluseks oleva atmosfääriõhu kaitse seaduses määratakse mürakategooriad vastavalt üldplaneeringu maakasutuse juhtotstarbele. Arvestades

senist maakasutust tuleb Lasila III liivakarjääri lähiala käsitleda kui II kategooria ala, kus tööstusmürale kehtivad järgmised piirväärtused: päevasel ajal 60 dB ja öisel ajal 45 dB.

Taotluse seletuskirja kohaselt kavandatakse Lasila III liivakarjääris mäetöid päevasel ajal. Maavara kaevandamise, töötlemise ja transportimisega kaasneb müra, mida tekitavad karjääris töötavad kaevandamismasinad. Ekskavaatori, kopplaaduri ja kallurite müratase jääb vahemikku 80...83 dB, purustus-sõelumissõlme müratase ulatub kuni 110 dB. Müraallikast eemaldudes müratase alaneb. Tööpäeva keskmisena jääb müratase eelpool märgitud piiridest väiksemaks, sest masinad ei tööta pidevalt täisvõimsusel. Avamaal 100 m kaugusel alaneb müratase 32 dB, 200 m kaugusel 38 dB ja 300 m kaugusel on sumbumine 5 dB iga 50 m kohta. Karjääris on müra summutavateks täiendavateks teguriteks karjääri seinad, katendist vallid ja pidevalt muutumises olevad laopuistangud. Samuti takistab müra levikut ümbruskonnas kasvav mets.

Müratase sõltub müraallika kaugusest ning helivõimsustasemest. Teades kaugust punktallikalisest müratekitajast (r_1) ning sellel kaugusel olevat mürataset (L_{p2}), saab arvutada mürataseme (L_{p1}) suvalisel kaugusel (r_2) müraallikast järgmise valemiga:

$$L_{p1} = L_{p2} + 20\log_{10}(r_1) - 20\log_{10}(r_2).$$

Selle kohaselt on ekskavaatori põhjustatud maksimaalne müratase 100 m kaugusel:

$$L_{p1} = 80 + 20\log_{10}(10) - 20\log_{10}(100) = 60 \text{ dB},$$

kus arvutuse aluseks on 10 m kaugusel mõõdetud helirõhutase, väärtusega 80 dB.

Mürataseme tuletamise valem eeldab vaba helivälja tingimusi ehk tasast maapinda ilma haljastuse ja reljeefita. Lasila III liivakarjääris toimub kaevandamine ja kaevise töötlemine karjääri süvendis.

Ümbruskonnale kõige häirivamat müra tekitab katendi koorimine karjääri avamisel, järgnevatel mäetöödel asuvad töötavad masinad katendivalli varjus ja karjäärisüvendis, mis hinnanguliselt vähendab mürataset kuni 10 dB võrra. Tööpäeva keskmisena jääb müratase eelpool märgitud piiridest väiksemaks, sest masinad ei tööta pidevalt täisvõimsusel. Kui karjääris töötab samaaegselt nii ekskavaator kui ka frontaallaadur, mille helivõimsustase on võrdne, siis lisandub suurimale müraallikale *ca* 3 dB, kolmanda müraallika olemasolul *ca* 2,5 dB. Reaalselt ei tööta müraallikad kõik ühes punktis.

Seega saavutatakse avamaastikul päevane normatiivne müratase müraallikast 100 m kaugusel ja öine tase 250-300 m kaugusel. Lähimad kinnistud, kus asuvad majapidamised, on mäeeraldisest *ca* 75 m ja *ca* 300 m kaugusel edelas kinnistud Väädi (katastritunnus 78701:001:0730) ja Rähni (katastritunnus 78701:001:0103).

Võimalike mürahäiringute vähendamiseks moodustatakse seletuskirja kohaselt Lasila III liivakarjääri mäeeraldisel piirile (lääne-edela suunas) müra tõkkeks katendist vallid (kõrgusega *ca* 3 m; keskkonnaloa andmisest esimesel kolmel aastal) ja laopuistangud (alates 3 a möödumisest keskkonnaloa saamisest), mis kindlustavad, et väljaspool karjääri ala ei ületata päevase müra piirväärtust 60 dB. Seletuskirja kohaselt oleks müra häiringute vältimiseks otstarbekas piirata öhtusel ajal karjääris töötamise aega tööpäevadega ajavahemikul kell 7.00

kuni 19.00. Mobiilse töötlemissõlme kasutamisel tuleks see paigutada asukohta, kus sellest tulenev mürähäiring Väädi ja Rähni kinnistute elanikele on minimaalne (võimalikult mäeeraldise idaossa).

Tahked osakesed (tolm)

Taotletavas Lasila III liivakarjääris kaevandamisel märkimisväärsed õhusaastet ei kaasne. Lasila III liivakarjääris kaevandatakse keskmiselt 12 tuh m³ liiva/kruusa aastas ehk orienteeruvalt 24 tuhat tonni. Kaevandamise protsessis tekib õhku paiskuvaid osakesi materjali laadimisel ja karjäärisisesel transpordil kuival ajal. Transpordist tingitud osakeste leviku piiramiseks tuleb piirata liikluskiirust ning karjääri sise- ja väljaveoteid kuival aastaajal niisutada.

Vastavalt keskkonnaministri 14.12.2016 määrusele nr 67 „Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba1” ja selle lisale on õhusaasteluba vaja, kui kaevandamise käigus eraldub ühe aasta jooksul atmosfääri tahkeid osakesi (PMSUM) enam kui 1 tonn.

Lasila III liivakarjääri tahkete osakeste eriheite koguse arvutamisel lähtuti Euroopa Keskkonnaagentuuri metoodikast.

Kaevise ümberpaigutamise (laadimise) käigus tekkiv eriheide on arvutatav valemiga:

$$E_{PM} = K_{pms-PM} \times k_{mat.hand} \times \frac{\left(\frac{U}{2,2}\right)^{1,3}}{\left(\frac{M}{2}\right)^{1,4}}$$

,kus:

EPM - osakeste (PMSUM) eriheide (kg/t)

U - aasta keskmine tuule kiirus (m/s)

M - materjali niiskussisaldus (%)

kmat.hand - 0,0016 (kg/t)

kpms-PM - osakese suurus kordaja, 0,74 (ühikuta)

Euroopa Keskkonnaagentuuri metoodika järgi on liiva- ja kruusa-karjääride materjali keskmine niiskusesisaldus 6%. Käesoleval juhul Lasila III liivakarjääri puhul on konservatiivselt kasutatud niiskusesisaldust 3%. Eesti aastane keskmine tuule kiirus on Keskkonnaagentuuri andmetel 3,5 m/s. Seega on Eestis liiva ja kruusa laadimisel PMSUM eriheide 0,0012 kg/t ja Lasila III liivakarjääris kaevandamisel õhku paisatava tahkete osakeste koguse arvutamisel saame lähtuda alljärgnevas tabelis 1 toodud eriheite kogustest.

Tabel 1. Eriheite kogused.

Töötlusetapp	Eriheide (kg/t)	Märkused
Purustamine	0,0006	Euroopa Keskkonnaagentuuri trükise tabelist
Sõelumine	0,0011	Euroopa Keskkonnaagentuuri trükise tabelist
Laadimine (1 kord)	0,0012	Arvutatud eeltoodud valemi põhjal

Kõigi töötlusetappide rakendamisel oleks eriheite maksimaalne kogus 0,0065 kg/t. Maksimaalne kaevandatav maht määruses sätestatud künnist ületamata on 154 tuhat tonni, mis kruusa sisaldava liiva keskmise tiheduse juures teeb 77 tuh m³ aastas. Selle koguse ületamisel tuleb

taotleda õhusaasteluba.

Karjääris töötava ekskavaatori/frontaallaaduri heitgaasid peavad vastama kehtestatud normidele. Kasutada tohib ainult tehniliselt korras olevat kaevandamistehnikat. Karjääri territooriumilt võivad kanduda välja kallurautode heitgaasid, mis samuti ei tohi ületada lubatud määrasid. Veokite heitgaaside piirväärtused on kehtestatud valmistaja tehase poolt ja neid kontrollitakse autode tehnoülevaatusel.

Tuginedes ettevaatusprintsibile ja võttes arvesse taotluse seletuskirjas toodut, teeb Keskkonnaamet ettepaneku kanda keskkonnaloale järgmise kõrvaltingimus:

Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C ning toimub kaevandamistegevus, on keskkonnaloa omanikul kohustus kasta karjääris kaevise transportimisel kasutatavaid karjäärisiseseid teid ning mobiilset töötlemissõlme (nt purustus- ja sorteerimissõlme) ajal, mil toimub kivimi purustamine killustikuks, et vältida tahkete osakeste (PM) levikut välisõhus.

Pinna- ja põhjavesi

Taotletav Lasila III liivakarjääri kattub täielikult Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundliku alaga (väline tunnus LTA1000001). Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundlikule alale on põhja- ja pinnavee kaitseks kehtestatud rangemad keskkonnakaitsenõuded. Piirangute põhjuseks on Pandivere kõrgustiku ja Kesk-Eesti tasandiku looduslik eripära – õhuke pinnakate, karstilehtrite ja allikate rohkus, mille tõttu on see ala erakordselt tundlik põllumajandusest lähtuval pinna- ja põhjaveereostusele.

Veeseaduse (edaspidi **VeeS**) VeeS § 37 lg 1 kohaselt on nitraaditundlik ala, kus põllumajanduslik tegevus on põhjustanud või võib põhjustada põhjavees nitraatioonisalduse, mis ületab 50 milligrammi liitris, või kus põllumajanduslik tegevus on põhjustanud veekogu eutrofeerumise või eutrofeerumisohu. VeeS § 36 lg 1 p 1 kohaselt on kaitset vajav ala muuhulgas nitraaditundlik ala, sealhulgas kaitsmata põhjaveega pae- ja karstiala pinnakatte paksusega kuni kaks meetrit, ning kaitset vajavad olulised allika- ja karstialad.

Maa-ameti kaardirakenduse andmetel on Väädimetsa kinnistu (katastritunnus 78701:001:0010) õhukese pinnakattega ala ning pinnakatte paksuseks on < 1m. Maa ameti kaardi 1:40000 kaardi põhjavee kaitstuse kaardi kohaselt on maapinnalt esimese aluspõhjalise veekompleksi looduslikul kaitstus(maapinnalt lähtuva potentsiaalse reostuse eest) nõrgalt kaitstud ala. See tähendab, et vaadeldaval alal on põhjavesi looduslikult nõrgalt kaitstud maapinnalt lähtuva punkt- või hajureostuse suhtes.

Kogu kaevandatav varu asub taotletavas Lasila III liivakarjääri ülalpool põhjavee taset. See tähendab, et kaevandamistegevuse ajal ei hakata vett pumpama ega juhtima mäeeraldisega kattuvalt alalt välja. Seega kaevandatakse taotletaval alal maavara põhjavee taset alandamata.

Vaadeldavale alale lähim registrisse kantud puurkaev (registrikood PRK0019314) asub taotletavast alast ca 275 m edelasuunas katastriüksusel katastritunnusega 78701:001:0730. Eesti looduse infosüsteemi andmetel on puurkaevu sügavus 50 m ning asub absoluutkõrgusel 122 m.

Eelnenut arvesse võttes ei kaasne keskkonnaloaga lubatud tegevusega põhjaveetaseme alanemist. See tähendab, et kaevandamine Lasila III liivakarjääris ei mõjuta põhjavee taset ega režiimi.

Taotletavas Lasila III liivakarjääris paikneb kaevandatav maavara täielikult pealpool põhjaveetasel.

Võimalik mõju põhja- ja pinnaveele on seotud kaevandamiseks kasutatavate seadmete avariilukordadega. Kuna kasutatav tehnika sisaldab ja kasutab töötamiseks määrdeaineid ja kütust, siis on võimalik, et esineb nende lekkeid. Potentsiaalsete reostusallikate avariide vältimiseks tuleb jälgida masinate tehnilist seisundit. Kütte- ja määrdeainete pinnasesse ning põhjavette sattumise välistamiseks võib seadmete või masinate hooldus ja remont toimuda ainult selleks ettenähtud teenindusplatsil. Karjääris peavad olema vahendid õli ja naftaproduktide lekkimisel tekkiva reostuse likvideerimiseks.

Korrastamine

Kaevandamisel tuleb mäeeraldise välispiirile jätta maapõuetoeks ja ala korrastamiseks vajalik nõlvatervik. Lasila III liivakarjääris nõlvad tasandatakse pinnase püsinurgast tuleneva kaldega 1:1,6. Karjääriala kujundatakse kaevandamisjärgselt metsamaaks, mille pind jääb peale 0,6 m paksuse katendi tagasipaigutamist abs vahemikku 113–121 m.

Vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus, lõhn

Vibratsiooni tekitavad karjääris töötavad mehhanismid. Liivakarjääris vibratsiooni põhjustavaid lõhkamistöid läbi ei viida ning hüdrovasarat ei kasutata, seetõttu karjäärist väljapoole levivat vibratsiooni ei kaasne.

Valguse, soojuse, kiirguse ja lõhna reostus

Valguse, soojuse, kiirguse ja lõhna reostust ettevõtte tegevusest ümbruskonnale ei kaasne.

3.1.6. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Kaevandamisjäätmed on jäätmed, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena. Kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 352 tähenduses, tuleb koostada kaevandamisjäätmekava. Jäätmeoidlaks loetakse iga ehitist või ala, mida kasutatakse rohkem kui kolmeks aastaks saastumata pinnase kogumiseks või ladestamiseks. Kui kaevandatud maavara otsustatakse töödelda seda purustades või sõeludes, siis seda tehakse erinevatele tingimustele vastava toodangu valmistamiseks, mitte toodangust kaubandusliku väärtuseta osa eraldamiseks.

Kaevandatav maavara kvalifitseerub tooteks, mis seletuskirja kohaselt kaubastatakse kogu mahus, mistõttu kaevandamisjäätmeid ei teki. Mäeeraldise äärealale ladustatud katend (muld ja saviliiv) on võrdsustatav saastumata pinnasega, kuna karjääri alal ei ole kunagi olnud tööstust ega fikseeritud pinnasereostust. Katendit ei ladustata üle kolme aasta, seda hakatakse kohe

esimesel võimalusel ammendatud alale tagasi paigutama.

Kuna kaevandatav maavara realiseeritakse kogu mahus ning katend laotatakse ammendatud aladele tagasi, siis jäätmeseaduses § 2 lg 1 ja lg 2 toodud jäätme mõiste tähenduses jäätmeid ega § 71 kaevandamisjäätmeid Lasila III liivakarjääris kaevandamise käigus ei teki ja kaevandamisjäätmekava pole vajalik ning keskkonnaloo taotluses ei ole vaja täita jäätmete eriosa jäätmete tekitamiseks maavara kaevandamisel.

3.1.7. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Mäetöödel on potentsiaalseks reostusallikaks karjääri mäemasinate tehnilised avariid. Vee reostuse vältimiseks teostada pidevat tehnilise korrasoleku kontrolli karjääris kasutatava tehnika üle; hooldust ja tankimist viia läbi selleks kohandatud alal ja ettenähtud viisil. Reostusohu olukorra tekkimisel tuleb rakendada operatiivselt reostuse tõrje meetmeid ning sõltuvalt reostuse tekke asjaoludest läbi viia veeproovide analüüsid ning tuvastada reostuse määr. Karjääris peavad olema vahendid õli ja naftaproduktide lekkimisel tekkiva reostuse likvideerimiseks.

3.1.8. Tegevuse seisukohast asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide oht, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide oht teaduslike andmete alusel

Tegevuse seisukohast asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide oht (sh sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide oht teaduslike andmete alusel) puudub.

3.2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1. Olemasolev ja planeeritav maakasutus ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Taotletav Lasila III liivakarjääri mäeeraldis ja mäeeraldise teenindusmaa asuvad Lääne-Viru maakonnas Tapa vallas Piisupi külas eraomandis oleval kinnistul Väädimetsa (katastritunnus 78701:001:0010).

Taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa kattub täielikult Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundliku alaga (Eesti looduse infosüsteemi kood LTA1000001). Taotletava mäeeraldise ja selle teenindusmaa kattub idaservas kuni 8,0 m ulatuses kaitsmata põhjaveega alaga (Eesti looduse infosüsteemi kood LTA1000400).

Taotletava mäeeraldise ja selle teenindusmaa põhjaserv külgneb vahetult Porkuni maastikukaitsealaga (Eesti looduse infosüsteemi kood KLO1000270). Eelmainitud kaitseala asub taotletava mäeeraldise ja selle teenindusmaa ida- ja kaguservast kuni 1,3 m kaugusel.

Vääriselupaik VEP nr. E00151 (Eesti looduse infosüsteemi kood VEPE00151) asub taotletava

mäeeraldise ja selle teenindusmaa idaservast *ca* 10,3 m kaugusel.

Riigitee Uudeküla – Lasila (nr 17137) äärmise sõiduraja välimine serv asub taotletava karjääri teenindusmaa loodeservast kuni 31,4 m kaugusel. Taotletava mäeeraldise teenindusmaal kattumist tee kaitsevööndiga ei ole.

3.2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Kattekihi paksus on vahemikus 0,4-1,2 m, mis koosneb kasvukihist ja paiguti ka saviliivast. Kasuliku kihi lamamiks on kollakaspruun või ka hall liivsavimoreen, mille pealispinna kõrgus on väga muutlik.

Mäeeraldise maapinna kõrgused jäävad abs vahemikku 114–122 meetrit. Uuringutöö käigus rajatud 12 kaevandist mitte üheski ei fikseeritud põhjavee taset.

Materjali väljaveoteena saab kasutada Uudeküla–Lasila 17137 maanteed, mida mööda saab põhja suunas Lasila–Saksi 17146 maanteele ning lõuna suunas Saksi–Porkuni 17135 ja Järva-Jaani–Tamsalu–Kullenga 15128 maanteele.

3.2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Taotletaval mäeeraldisel ning selle mõjupiirkonnas puuduvad märgalad, jõeäärsed alad, jõesuudmed, rand, kallas, karstinähtused ja merekeskkond. Kavandatav tegevus ei asu tiheasustusalal ega selle läheduses. Taotletaval alal ei ole registreeritud arheoloogilise väärtusega objekte ega alasid. Seega nimetatud objektidele kavandatav tegevus mõju ei avalda.

Keskkonnaametile teadaolevalt ei ole taotletava Lasila III liivakarjääriga kattuvat ala kantud kultuurimälestiste registrisse ja alaga seotud kannet ei leia ka Eesti vaimse kultuuripärandi nimistust. Seega nimetatud objektidele kavandatav tegevus mõju ei avalda.

Teadaolevalt ei esine taotletaval mäeeraldisel alasid, kus on õigusaktidega kehtestatud nõudeid ületatud või võidakse ületada.

Pinna- ja põhjavesi

Lasila III liivakarjääri mäeeraldise kaevandatav maavara täielikult pealpool põhjaveetaset. See tähendab, et kaevandamistegevuse ajal ei hakata vett pumpama ega juhtima mäeeraldisega kattuvalt alalt välja. Seega kaevandatakse taotletaval alal maavara põhjavee taset alandamata kuna kaevandamisel ei avata veepidemeks olevaid aluspõhja kivimeid.

Natura 2000 võrgustiku alad ja kaitstavate loodusobjektid.

Mäeeraldisel teenindusmaal ega karjääri mõjupiirkonnas ei ole Natura 2000 võrgustiku alasid, mistõttu on välistatud, et kavandatav tegevus võiks kas üksi või koosmõjus teiste tegevustega avaldada ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse eesmärgiks olevatele liikidele ja elupaikadele.

Mets, maastik ja pinnavormid

Kaevandamistegevus toob endaga kaasa maastiku pikaajalise või püsiva muutumise. Samas on näiteks majanduslikust aspektist oluline ka taastumatute maavarade jätkusuutliku kasutamise tagamine. Karjääri rajamisel ja selle töötamise jooksul looduslik mitmekesisus paratamatult vaesestub. See saab hakata taastuma peale karjääri korrastamist. Keskkonnaloa kehtivuse ajal hakkab juba ammendunud karjääriosades toimuma ka taimede isetaastumine.

Kumulatiivne mõju

Kumulatiivset mõju on oluline hinnata, kui kavandatavast tegevusest lähtuv mõju kombineerituna teiste tegevuste mõjudega ajas ja ruumis võib muutuda märkimisväärselt oluliseks. Teisisõnu tuleb kahe tegevuse kumulatiivset mõju hinnata, kui planeeritava tegevuse mõju keskkonnale on väheoluline, kuid kumulatiivne mõju teise tegevusega võib olla paljutähendav. Keskkonnaamet leiab, et näiteks kaevandamine ja metsa raadamine on piisavalt erineva mõjuga ja erineval ajal toimuvad tegevused selleks, et nende kahe tegevuse eraldiseisev kumulatiivse mõju hindamise läbiviimine oleks keskkonnaloa taotluse menetluse raames põhjendatud või otstarbekas.

3.2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

KeÜS § 23 lg 1 sätestab, et igaühel on õigus tervise- ja heaoluvajadustele vastavale keskkonnale, millega tal on oluline puutumus. KeÜS § 23 lg 2 kohaselt on oluline puutumus isikul, kes viibib tihti mõjutatud keskkonnas, kasutab sageli mõjutatud loodusvara või kellel on muul põhjusel eriline seos mõjutatud keskkonnaga.

Lähimad kinnistud, kus asuvad majapidamised, on mäeeraldisest ca 75 m ja ca 300 m kaugusel edelas kinnistud Väädi (katastritunnus 78701:001:0730) ja Rähni (katastritunnus 78701:001:0103).

KeÜS § 3 lg 1 kohaselt on keskkonnahäiring ka selline ebasoodne mõju keskkonnale, mis ei ületa arvulist normi või mis on arvulise normiga reguleerimata. On mõistetav, et tulenevalt iga isiku personaalsest tundlikkusest, võib maavarade kaevandamisega kaasneda ebamugav aisting vaatamata sellele, et võimalik häiring jääb õigusaktidega sätestatud vahemikku. Tasakaalu hoidmine inimeste heaolu ja kaevandamistegevuse vahel on oluline. Seega on mõistlik võimaliku keskkonnahäiringu tekkimist võimalusel ennetada ning kui see pole võimalik, võtta kasutusele leevendusmeetmed.

Võttes arvesse lähimate majapidamiste suhtelise läheduse ja tuginedes taotluse seletuskirjas toodule teeb Keskkonnaamet ettepaneku kanda loale järgmised kõrvaltingimused:

- *Lasila III liivakarjääri mäeeraldisel teenindusmaal (lääne ja edela) piirile, Väädi (katastritunnus 78701:001:0730) ja Rähni (katastritunnus 78701:001:0103) kinnistutega*

külgnevale alale, tuleb rajada müratõkkevall kõrgusega 3 m.

- Mobiilne töötlemissõlm (nt purustus- ja sorteerimissõlm) ei tohi töötamise ajal, mäeeraldisel ega selle teenindusmaal, paikneda Väädi (katastritunnus 78701:001:0730) ja Rähni (katastritunnus 78701:001:0103) kinnistutel asuvatele hoonetele lähemal kui 300 m.

- Keskkonnalooga lubatud tegevused (nt maavara väljavedu, purustamine jms) on mäeeraldisel ja selle teenindusmaal lubatud esmaspäevast reedeni ajavahemikus 7.00-19.00. Nädalavahetustel ja riiklikel pühadel on karjääris teostatavad tegevused keelatud.

3.3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele

Planeeritav tegevus sarnaneb oma olemuselt ehitustegevusega. Nagu iga ehitustegevusega võib ka maavara kaevandamisega kaasneda keskkonnahäiringuid. Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi **KeÜS**) § 3 lg 1 kohaselt on keskkonnahäiring inimtegevusega kaasnev vahetu või kaudne ebasoodne mõju keskkonnale.

Alljärgnevalt on toodud kavandatava tegevuse keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

3.3.1. Mõju suurus. Mõjuala ulatus, näiteks geograafiline ala ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus. Mõju ilmnemise tõenäosus. Mõju tugevus, kestus, sagedus ja pöördumus

Keskkonnaamet käsitleb kavandatava tegevuse mõjualana Lasila III liivakarjääri mäeeraldisel teenindusmaad ning ca 300 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt ulatuda müra häiring või tahkete peenosakeste häiring. Kaevandamistegevusega kaasnevad mõjud on seotud kaevandamisega ning avalduvad kaevandamise käigus. Perioodil, kui kaevandamist ei toimu, kavandataval tegevusel mõjusid ei ole v.a. visuaalne häiring. Pärast kaevandamistegevuse lõppemist ning ala korrastamist lõpeb ka kavandatava tegevuse mõju. Eelhinnangu järelduste kohaselt ei teki kavandatava tegevuse elluviimisel olulist negatiivset keskkonnamõju, samas ümberkaudsetele elanikele tavapärasest enam häiringuid (müra, õhusaaste) võib siiski tekkida.

Pinna- ja põhjavesi

Kogu kaevandatav varu asub taotletavas Lasila III liivakarjääri ülalpool põhjavee taset. See tähendab, et kaevandamistegevuse ajal ei hakata vett pumpama ega juhtima mäeeraldisega kattuvalt alalt välja. Seega kaevandatakse taotletaval alal maavara põhjavee taset alandamata.

Vaadeldavale alale lähim registrisse kantud puurkaev (registrikood PRK0019314) asub taotletavast alast ca 275 m edelasuunas katastriüksusel katastritunnusega 78701:001:0730. Eesti looduse infosüsteemi andmetel on puurkaevu sügavus 50 m ning asub absoluutkõrgusel 122 m. Eelnenut arvesse võttes ei kaasne keskkonnalooga lubatud tegevusega põhjaveetaseme alanemist. See tähendab, et kaevandamine Lasila III liivakarjääris ei mõjuta põhjavee taset ega režiimi.

VeeS § 168 lg 3 p 7 kohaselt on nitraaditundlikul alal asuvatele olulistele allika- ja karstialadele jäävatel allikatel, karstivormidel ja karstijärvikutel ning nende ümbruses 50 meetri ulatuses

allika veepiirist, karstivormi servast või karstijärviku kõrgeima veetaseme piirist maavara kaevandamine keelatud.

Keskkonnaministri 05.11.2021 määruse nr 49 „Nitraaditundliku ala määramine ja põllumajandusliku tegevuse piirangud nitraaditundlikul alal“ (edaspidi **määrus nr 4**) § 4 on nimetatud nitraaditundliku ala piires kaitset vajavad olulised allika- ja karstialad. Lasila III liivakarjääri lähedal ei ole karstitüüpe, mida oleks määruses nr 4 nimetatud. Tuginedes eelnenule ja asjaolule, et kogu planeeritava tegevusega väljatav kasulik varu asub pealpool põhjaveetasel ning on kaevandatav ilma vett alandamata, puudub kaevandamisel mõju põhjaveerežiimile, sh pole läheduses ka karsti objekte.

Müra ja tahked peenosakesed

Karjääris töötava ekskavaatori/frontaallaaduri heitgaasid peavad vastama kehtestatud normidele. Kasutada tohib ainult tehniliselt korras olevat kaevandamistehnikat. Karjääri territooriumilt võivad kanduda välja kallurautode heitgaasid, mis samuti ei tohi ületada lubatud määrasid. Veokite heitgaaside piirväärtused on kehtestatud valmistaja tehase poolt ja neid kontrollitakse autode tehnoülevaatusel.

Taotluse seletuskirjas toodud analüüsi tulemusel ei ületata avamaastikul päevast normatiivset mürataset müraallikast 100 m kaugusel ja öist taset 250-300 m kaugusel. Lähimad kinnistud, kus asuvad majapidamised, on mäeeraldisest ca 75 m ja ca 300 m kaugusel. Seega ei ületata lähimate majapidamiste juures kehtestatud piirnorme.

Natura 2000 võrgustiku alad ja kaitstavate loodusobjektid

Lasila III liivakarjäär ei kattu Natura 2000 võrgustikku kuuluva ala ega kaitstavate loodusobjektidega. Lähim Natura 2000 kaitsealade võrgustikku kuuluv ala; Porkuni loodusala, jääb kavandatavast karjäärist umbes 900 m kaugusele. Arvestades, et kaevandamine toimub põhjavee tasemest kõrgemal, on Keskkonnaamet seisukohal, et kavandatavast karjäärist lähtuv ebasoodne mõju ei ulatu Porkuni loodusalani ega selle kaitse-eesmärkideni.

Kuna ebasoodne mõju Porkuni loodusala kaitse-eesmärgile on välistatud, seetõttu ei ole Natura hindamise eelhinnangu andmine vajalik.

Rohevõrgustik

Ruumiliselt ei ulatu kavandatavast tegevusest tulenevat olulist mõju mäeeraldisse piiridest väljapoole, küll aga visuaalselt on maastikupilt tegevuse kestel häiritud. Lasila III liivakarjäär.

kattub rohevõrgustiku tugialaga. Rohelise võrgustiku alad ei ole iseenesest takistuseks kaevandamislubade taotlemisel ja väljaandmisel õigusaktides sätestatud korras ja tingimustel. Karjääri avamine on aktsepteeritav kui tagatakse rohelise võrgustiku toimimine, nt leitakse mõju kompenseerimiseks uus koridor või varude ammendumisejärgsel korrastamisel tagatakse ja parendatakse rohelise võrgustiku toimimine. Lasila III liivakarjäär tuleb korrastada selliselt, et see täiendaks ka rohelist võrgustikku.

Seadmete hooldamine ja parandustööd ei toimu karjääris, mistõttu eeldatavalt ohtlikke jäätmeid

ettevõtte tegevuse käigus ei teki.

Kuivõrd karjääris taaskasutatakse katendit, mis ei sisalda ohtlikke aineid ega ole ohtlike ainetega reostunud, ei ole vaja jäätmete tekitamisele, ladustamisele ja taaskasutamisele vajalik seada erinõudeid.

3.3.2. Mõju piiriülesus

Piiriülest mõju ette näha ei ole, sest riigipiir asub u 66,2 km kaugusel Lasila III liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaast.

3.3.3. Mõju kaitstavatele loodusobjektidele ja Natura 2000 võrgustiku alale

Lasila III liivakarjäärile lähim Natura 2000 kaitsealade võrgustikku kuuluv ala jääb kavandatavast karjäärist umbes 900 m kaugusele. Selleks alaks on Porkuni loodusalale jääv Lemküla järv , kus on inventeeritud loodusala kaitse-eesmärgiks olev elupaigatüüp vähe- kuni kesктоitелised kalgiveelised järved (3140) ja kaitse-eesmärgiks olev liik harivesilik (*Triturus cristatus*).

Arvestades, et kaevandamine toimub põhjavee tasemest kõrgemal, on Keskkonnaamet seisukohal, et kavandatavast karjäärist lähtuv ebasoodne mõju ei ulatu Porkuni loodusalani.

Ebasoodne mõju Porkuni loodusala kaitse-eesmärgile on välistatud, seetõttu ei ole Natura hindamise eelhinnangu andmine vajalik.

Kavandatav karjäärialala piirneb Porkuni maastikukaitseala Porkuni sihtkaitsevööndiga , mille kaitse-eesmärk, vastavalt Vabariigi Valitsuse 13.01.2022 määruse nr 6 „Porkuni maastikukaitseala kaitse-eeskiri“ § 9 on metsaökosüsteemi, järvekoosluste ja nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ järve-elupaigatüüpide kaitse, poollooduslike koosluste säilitamine ja taastamine ning kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse.

Vastavalt Eesti looduse infosüsteemi andmetele (seisuga 28.03.2023) kavandatava karjäärialaga vahetult piirneval alal Porkuni sihtkaitsevööndis järvekooslusi, poollooduslike kooslusi ega kaitsealuste liikide elupaiku ei ole. Eelnevast tulenevalt on asjakohane on hinnata kavandatava tegevuse mõju metsaökosüsteemile.

Kuna kavandatav karjäär ala veerežiimi eeldatavalt ei muuda, siis olulist ebasoodsat mõju Porkuni sihtkaitsevööndis olevale metsaökosüsteemile ei kaasne.

3.3.4. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Kumulatiivset mõju on oluline hinnata, kui kavandatavast tegevusest lähtuv mõju kombineerituna teiste tegevuste mõjudega ajas ja ruumis võib muutuda märkimisväärselt oluliseks. Teisisõnu tuleb kahe tegevuse kumulatiivset mõju hinnata, kui planeeritava tegevuse

mõju keskkonnale on väheoluline, kuid kumulatiivne mõju teise tegevusega võib olla paljutähendav. Keskkonnaamet leiab, et kaevandamine ja metsa raadamine on piisavalt erineva mõjuga ja erineval ajal toimuvad tegevused selleks, et nende kahe tegevuse eraldiseisev kumulatiivse mõju hindamise läbiviimine oleks keskkonnaloa taotluse menetluse raames põhjendatud või otstarbekas. Kuigi keskkonnaluba maavara kaevandamiseks on raadamiseks loa saamise eelduseks, ei tähenda see automaatselt, et iga loa väljastamisele järgneks raadamine.

3.3.5. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalusi

Keskkonnaloale kantakse järgmised leevendusmeetmed/kõrvaltingimused:

- Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C ning toimub kaevandamistegevus, on keskkonnaloa omanikul kohustus kasta karjääris kaevise transportimisel kasutatavaid karjäärisiseseid teid ning mobiilset töötlemissõlme (nt purustus- ja sorteerimissõlme) ajal, mil toimub kivimi purustamine killustikuks, et vältida tahkete osakeste (PM) levikut välisõhus.
- Lasila III liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaa (lääne ja edela) piirile, Väädi (katastritunnus 78701:001:0730) ja Rähni (katastritunnus 78701:001:0103) kinnistutega külgnevale alale, tuleb rajada müratõkkevall kõrgusega 3 m.
- Mobiilne töötlemissõlm (nt purustus- ja sorteerimissõlm) ei tohi töötamise ajal, mäeeraldisel ega selle teenindusmaal, paikneda Väädi (katastritunnus 78701:001:0730) ja Rähni (katastritunnus 78701:001:0103) kinnistutel asuvatele hoonetele lähemal kui 300 m.
- Keskkonnaloaga lubatud tegevused (nt maavara väljavedu, purustamine jms) on mäeeraldisel ja selle teenindusmaal lubatud esmaspäevast reedeni ajavahemikus 7.00-19.00. Nädalavahetustel ja riiklikel pühadel on karjääris teostatavad tegevused keelatud.

3.4. Eelhinnangu järelendus

Keskkonnaameti hinnangul puudub kavandataval tegevusel oluline keskkonnamõju, kuna:

- laiendataval Soodla II liivakarjääri alal ei toimu kaevandamist allpool põhjaveetasel, mistõttu ei kaasne laiendusega eeldatavalt mõju Kvaternaari põhjaveekihi veetasemele;
- rakendades ettevaatusabinõusid, ei ole tõenäoline kütuse- ja õlilekke tekkimine, mistõttu ei kaasne tegevusega negatiivset mõju põhjavee või pinnaveekogumite keemilisele seisundile;
- laiendatavalt karjäärialalt puudub väljavool, mistõttu ei kaasne kavandatava tegevusega eeldatavalt mõju piirkonna pinnaveekogudele, sh Soodla jõe;
- kavandav tegevuskoht ja selle mõjuala ei asu Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava tegevusega ei mõjutata kaitsealasid ega Natura 2000 võrgustiku alasid ega kaitsealuseid liike;
- eelhindamise tulemusena selgus, et kaevandamine ei mõjuta olulisel määral põhjaveerežiimi, kuna allpool põhjaveetasel kaevandamisel ei alandata veetasel;
- eelhindamise tulemusena selgus, et lähimate eluhooneteni ei jõua nõuetekohase kaevandamise korral ülenormatiivset müra;
- eelhindamise tulemusena selgus, et lähimate eluhooneteni ei levi eeldatavalt tahked osakesed, kui kuival perioodil niisutatakse tooret, karjäärisiseseid teid ja platse;
- kaevandatud maa on kvalitatiivselt taastatav korrastamisega.

KeHJS § 11 lg 8¹ kohaselt peab KMH algatamata jätmise otsus muuhulgas sisaldama asjakohaseid KeHJS § 6¹ lg 1 punkti 6 alusel esitatud kavandatava tegevuse erisusi või keskkonnameetmeid muidu ilmneda võiva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või ennetamiseks. Määruse nr 31 § 5 lg 2 kohaselt esitatakse eelhinnangus põhjendatud juhul ettepanekud vajalikeks keskkonnameetmeteks, kui eelhinnangu järelduseks on kavandatava tegevuse KMH algatamata jätmine.

4. ÄRAKUULAMINE

Keskkonnaamet saatis 14.04.2023 kirjaga nr DM-121629-9 KeHJS § 11 lg 2² kohaselt eelhinnangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu Osaühing MetsPuu ja asjaomastele asutustele (Tapa Vallavalitsus) tutvumiseks ning arvamuse ja seisukoha andmiseks hiljemalt 16.06.2023.

Nimetatud kuupäevaks arvamusi või vastuväiteid ei laekunud.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Liis Jääger 5656 4094
liis.jaager@keskkonnaamet.ee